

per defecte, mai no es podrà assolir, sinó de construir un diàleg eficaç que planteji una crítica real sobre del nostre sistema teatral. Gràcies a aquest diàleg, que ja està engegat, s'està començant a conformar un repertori teatral català. Aquesta construcció d'una tradició teatral catalana que tingui una presència estable en els escenaris i en la vida cultural es deu justament a la confluència entre sector editorial, sector teatral, centres universitaris i recerca acadèmica. La celebració del Simposi Jordi Teixidor ens ha de servir per conèixer més acuradament la seva trajectòria i obra, però, en última instància, per poder reflexionar críticament sobre el nostre sistema teatral.

Maria MORENO I DOMÈNECH
Universitat de Barcelona

Bibliografia

- MARTEL, Juan Carlos (2021): «Construint utopies: teatre i universitat» *Calidoscopi*. <<https://www.upf.edu/web/360upf/numero8/calidoscopi/juan-carlos-martel>>. [Consulta 13 de juliol de 2021.]
- PASQUAL, Lluís (1972): «L'oferta, la demanda i l'hàbitat o gent crida gent...» *Revista del Centre de Lectura de Reus* 1266-1266.< <https://raco.cat/index.php/RevistaCLR/article/download/139312/248331>>. [Consulta 13 de juliol de 2021.]

28è Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona (CLUB 28) (19 de març del 2021).

— El 19 de març de 2021 va tenir lloc el 28è Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona (CLUB), la cita clàssica que, des de fa gairebé tres dècades, organitzen els Estudis de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona. Aquesta edició corresponia, de fet, a la del 2020, ajornada per la pandèmia de la covid-19. Va ser organitzada per les professores M. Àngels Massip i Maria-Pilar Perea i duia per títol «Canvi lingüístic: Teories i eines computacionals per estudiar-lo».

Les intervencions de la primera part del matí, a càrrec de Vicent Salvador (UJI) —«*Toc toc -Qui és?- El canvi (Reflexions pragmadiscursives)*»— i de M. Àngels Massip (UB) —«El canvi en les llengües. Visió des de la complexa»—, van servir per situar epistemològicament el fenomen del canvi lingüístic com un element més del canvi en què es troba permanentment tota la realitat.

A la segona part del matí es van presentar algunes propostes d'ús de la lingüística computacional per estudiar el canvi lingüístic. Irene Castellón (UB) —«Eines del Processament del llenguatge Natural per a l'anàlisi lingüística: mètodes basats en regles i mètodes estadístics»— i Gemma Bel-Enguix (UNAM) —«Estudi de l'evolució del lèxic mitjançant corpus històrics i word2vec»— van presentar resultats d'una recerca en curs sobre l'aprofitament dels corpus lingüístics per estudiar l'evolució del lèxic català i, doncs, del canvi lingüístic.

La sessió de tarda la van obrir Ernest Querol (UOC) i Emília López-Iñesta (UV), que, en nom del grup Alcàntera, van presentar els resultats de la recerca que desenvolupen. Amb la comunicació «La predicció del canvi lingüístic mitjançant la classificació supervisada» van proposar models per analitzar el canvi demolingüístic des d'un punt de vista interdisciplinari —de la física a la sociolingüística.

Finalment Maria-Pilar Perea (UB) va tancar la sessió amb la comunicació «Canvi lingüístic i anivellament dialectal», en la qual va analitzar l'anivellament dialectal al llarg del segle xx en el català occidental, balear i valencià a partir de les dades de *La flexió verbal* d'Antoni M. Alcover i les del *Corpus Oral Dialectal* de la Universitat de Barcelona, i va mostrar com, mentre algunes formes verbals s'anivellaven, això és, s'estandarditzaven, d'altres es dialectalitzaven, és a dir, es diferenciaven.

La situació sanitària va obligar a desenvolupar el CLUB 28 en una situació de semipresencialitat, però això no obsta perquè a totes les comunicacions hi hagués interaccions amb el públic que seguia la jornada a distància. Enhorabona, doncs, als organitzadors del col·loqui.

Eloi BELLÉS
Universitat de Barcelona

Presentació del desè volum de les *Obres completes* de Pompeu Fabra i del cercador digital avançat, en record de Joan Solà (15 d'abril de 2021). — El dijous 15 d'abril de 2021 va tenir lloc a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans —i virtualment, a causa de la pandèmia, per a la majoria dels espectadors— la presentació del desè i últim volum de les *Obres completes* de Pompeu Fabra i del cercador digital avançat. L'acte, organitzat per la Secció Filològica de l'IEC, la Universitat Pompeu Fabra, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears, va aplegar membres de l'equip del projecte de les *Obres completes*, estudiosos i autoritats.

El primer parlament va anar a càrrec de Jordi Mir, membre de la Secció Filològica i codirector de les *Obres completes*, recordant les tasques d'elaboració i la feina al costat de Joan Solà, de qui va destacar l'exigència i l'obstinació per tirar endavant un projecte tan necessari com ambiciós. Seguidament, va tenir la paraula Josep Lluch, editor d'Edicions Proa, el qual parlà del procés editorial del projecte i celebrà que després de tants anys de dedicació constant hagi pogut arribar a bon port.

Una de les intervencions més esperades va ser la d'Anna Pineda, lingüista i coordinadora del desè volum de les *Obres completes*, que va explicar el procés de treball i l'estructura del volum: el llibre inclou, d'una banda, els índexs (de mots, de conceptes i de noms propis) i, de l'altra, complecions, addicions i esmenes als volums anteriors. No hi va faltar un apunt més personal: Pineda va recordar que la seva vinculació amb el projecte va començar en l'època d'estudiant a la UB, quan era alumna de Joan Solà, i que publicar, ara, aquest volum implicava un tancament de cicle.

Acte seguit, Lluís de Yzaguirre, professor de la Universitat Pompeu Fabra i coordinador de les *Obres completes* digitalitzades, va explicar les novetats que podem trobar a la pàgina web: informació d'ajuda per als usuaris, una nova modalitat de cerca que permet fer tries persistents, millores en la resposta i instruccions del funcionament del cercador. També s'hi ha incorporat la versió en anglès per a navegadors que no estiguin configurats en català.

En homenatge a Joan Solà, Neus Nogué, professora de la Universitat de Barcelona, va pronunciar la conferència «Quan Solà “discrepava” de Fabra», en la qual va exposar la visió crítica que Solà tenia sobre la normativa de Fabra, i més concretament sobre algunes qüestions com els accents diacrítics, les preposicions *per i per a* i les subordinades de relatiu. Nogué va destacar la concepció pedagògica i clara de la llengua que tenia Solà i va posar èmfasi en el fet que aquest lingüista no discrepava de la normativa fabriana en el sentit recte del terme.

Per cloure l'acte, Joandomènec Ros, president de l'IEC, va donar la paraula a M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica, que va destacar la manera de treballar de Solà, que sempre volia trobar el perquè dels aspectes de la normativa que no funcionaven, i va lamentar que hagués entrat tardanament a la Secció Filològica. Finalment, Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística, va ressaltar la importància de les *Obres completes* i l'obra de Fabra en general.

Laia BENAVENT LLINARES
Universitat de Barcelona